

Pauli Liikala toimii konsultointijohtajana Fujitsu Services Oy:ssä. Pauli Liikala vastasi Fujitsun kehitysprojektista, jolla innovatiivinen sovelluspalvelukonsepti Sohva kehitettiin.

Sohva

Miten kehitimme innovatiivisen sovelluspalvelukonseptin – Sohva

Tietotekniikan hyödyntäminen on kulkenut pitkän matkan yritysکوhtaisista erillisratkaisuista kohti standardoituja ratkaisuja ja niihin perustuvia palveluja. Tämä kehityskulku näkyi ensin perustietotekniikassa 1990-luvulla, jolloin standardointi ja markkinavoimat huolehtivat siitä, että suurilla yrityksillä tuli vakiintuneet perustietotekniikan ratkaisut. Tämä johti myös perustietotekniikan palveluiden kehittämiseen, josta tunnetuin esimerkki Suomessa on Fujitsu Service Oy:n Patja.

Sama kehityskulku on näkynyt myöhemmin myös sovellusmarkkinoilla, joissa aiemmin räätälöidyt yritysکوhtaiset ratkaisut on korvattu markkinoilla vakiintuneilla toiminnanohjausratkaisuilla. Kuvaan tässä artikkelissa, miten kehitimme innovatiivisen sovellusten ulkoistamiskonseptin. Kun perustietotekniikan palvelu oli nimetty Patjaksi, löytyi tämänkin palvelun nimi huonekaluista, eli sen nimeksi tuli Sohva.

Sohva-palvelun kehittämisen innovatiiviset lähtökohdat

Kun olimme onnistuneet Fujitsussa hyvin perustietotekniikkapalvelun kehittämisessä 1990-luvulla, mietimme miten kehitämme innovatiivisen palvelun sovellusmarkkinoille. Käynnistimme kehitystyön laatimalla tällä palvelulle haastavan ja energisoivan visio. Visioksi määritelimme Riittäisikö puoletkin? Tämän kyseenalaistamisen taustalla oli tietous siitä, että yrityksen sovelluskustannuksista menee valtaosa vanhojen sovellusten ylläpitoon, jolloin uusien liiketoimintaa paremmin tukevien sovellusten kehittämiseen ei jää aikaa eikä rahaa riittävästi.

Seuraavassa vaiheessa täsmensimme vision tarkentamalla, mitkä sovellusten kehittämiseen ja käyttöön kuuluvat asiat voidaan kyseenalaistaa ja mahdollisesti puolittaa. Näitä puolitettavia asioita voivat olla esimerkiksi:

- sovellusten lukumäärä
- sovellustoimittajien lukumäärä
- sovellusten ylläpitokustannukset
- käyttäjien tukipyyntöjen määrä

Fujitsun visiointi tuottaa uusia palveluja

Kehitystyön seuraavassa vaiheessa mietimme, miten tällainen uusi innovatiivinen sovelluspalvelukonsepti kehitetään. Tavoitteenamme oli kehitystyössä yhdistää Fujitsun arvojen mukainen toimintatapa – Ole luova ja toimi kurinalaisesti. Haimme apua kehitystyön lähestymistapaan perinteisen projektityömallin lisäksi mm. ITIL:n versiosta V3, jossa on kuvattu palvelukehityksen elinkaarimalli palvelustrategiasta palvelun jatkuvaan parantamiseen. Toinen ajatuksia herättävä lähde oli Saara Braxin esittämä Palvelutuote systeeminä lähestymistapa. Sen mukaan innovatiivista palvelutuotetta kehitäessä tulee kiinnittää riittävästi huomiota palvelun lopputuloksen

määrittelyyn asiakkaan näkökulmasta. Muut var-
teenotettavat näkökulmat ovat palvelukonsepti,
palveluprosessi ja sen vaatimat resurssit. Saara
Braxin mukaan innovatiivisuus voi kohdistua sekä
palvelukonseptiin että sen yksittäisiin osiin.

Koska kyseessä oli innovatiivinen kehittäminen,
kiinnitimme erityistä huomiota yhteisen näkemyk-
sen muodostamiseen. Kokemuksiemme mukaan
yhteinen näkemys syntyy parhaiten vuoropuhelu-
jen avulla. Toinen kehitystyötä ohjannut keskeinen
ajatus oli kehitystyön versioajattelu ja pidemmän
aikavälin kehitysohjelman laatiminen.

Fujitsun parhaiden käytäntöjen hyödyntäminen Sohva-palvelun kehitystyössä

Visionamme Riittäisikö puoletkin? on Lean-
filosofian mukainen kyseenalaistami-
nen. Koska Toyota on Fujitsu Japanin
merkittävä asiakas, Fujitsu on
hyödyntänyt Toyotan asiakkuu-
desta saamia oppeja ja
kokemuksia menetelmien
ja palveluiden kehi-
ttämisessä. Fujitsu
UK:ssa on kehitetty
jatkuvaan paran-
tamiseen perustuva
toimintamalli Sense and
Response, jonka Fujitsun
suomalaiset asiakkaat tunte-
vat nimellä Tunto. Fujitsun liike-
toimintalähtöinen tietojärjestelmien
kehittämisen menetelmäkokonaisuus on
nimeltään Macroscopic, jossa on menetelmät
mm. hankesalkun johtamiseen, ict-arkkiteh-
tuurin laatimiseen ja kehityshankkeiden hyöty-
jen varmistamiseen. Patja-konseptin osana oleva
käyttäjien valmennuskonsepti TRIM, sopii myös
sovellusten käyttäjien valmennukseen.

Vanhan sanonnan mukaan morsiamen hääpu-
vussa täytyy olla jotain vanhaa, jotain uutta, jotain
sinistä ja jotain lainattua. Kokosimme samalla
periaatteella Sohva-konseptin keskeiset osat ja
muokkasimme niistä asiakkaille ehyen kokonai-
suuden muodostavan innovatiivisen sovellusten
ulkoistamispalvelun.

Jaoimme palvelukonseptin seuraaviin osiin:

- kumppanuuden johtaminen
- sovellushallinta
- muutosjohtaminen
- kehitys
- palveluintegrointi

Sohva-palvelun pääelementit

Kumppanuuden johtaminen on Sohva-palvelun
johtamismalli, jossa asiakkaan ja Fujitsun johto
asettavat yhteiset tavoitteet ja mittarit kumppa-
nuudelle. Kumppanuutta johdetaan kehitys- ja
palvelusalkkujen avulla.

Sovellushallinnan keskeiset palvelut ovat käyt-

täjätuki, sovellusten ylläpito ja sovellusten pien-
kehitys.

Muutosjohtamisen palvelut auttavat molempien
osapuolten johtoa, kehityshenkilöitä ja sovel-
lusten käyttäjiä ymmärtämään ja hyväksymään
yhteisesti sovitut muutokset sovellusten kehittä-
misessä ja niiden hyödyntämisessä.

Kehityspalvelut liittyvät sekä kumppanuuden
kehityssalkkuun että siihen kuuluviin yksittäisiin
kehityshankkeisiin. Päivi Sirviö on kuvannut toi-
saalla tässä lehdessä Fujitsun käyttämän sovellus-
kehitysprosessin.

Palveluintegrointi yhdistää Fujitsun ja kolman-
sien osapuolien tuottamat sovelluskehityspalvelut.
Integroituja palveluja johdetaan palvelusalkun
avulla.

Fujitsun palvelukehitys ja palveluprosessit saavat julkista tunnustusta

Helsinki 19.8.2008 —
Tieto- ja viestintätekniikan palvelutoimittajan
Fujitsu Services Oy:
lle on myönnetty
it-palveluiden johta-
misen ja hallinnan ser-
tificaatti, joka on Suomen
ensimmäinen ja ainoa. Huhtikuussa 2008 Fujitsu sai tämän
sertifikaatin Patja-asiakkuudelle,
nyt sertifikaatti laajeni perustietotek-
niikkapalvelujen lisäksi myös sovelluksiin,
eli Sohva-palveluun.

ISO/IEC20000-1:2005 on ensimmäinen kansainvälinen
standardi tietotekniikkapalvelujen
johtamiseen ja hallintaan. Standardi edellyttää
yksityiskohtaista näyttöä palvelujen hallinnan laa-
dukkaasta ja tehokkaasta toimivuudesta. Vaati-
muksia on peräti 170. Standardi ottaa huomioon
myös asiakkaiden muuttuvat liiketoimintatarpeet.

Mikä standardi?

ISO/IEC20000-1:2005-standardi on ensimmäinen
kansainvälinen standardi tietotekniikkapalvelujen
johtamiseen ja hallintaan. Standardi edellyttää
yksityiskohtaista näyttöä palvelujen laadukkaasta ja
saumattomasta toimivuudesta.

ISO20000-standardi on linjattu yhteensopivaksi
Itilin (IT Infrastructure Library) kanssa. Itil on
kokoelma it-palvelujen tuottamisen parhaita käytäntöjä
ja menetelmä toiminnan kehittämiseen. Fujitsu on
soveltanut Itiliä jo useiden vuosien ajan.